

21. november 1938, Dunajská Lužná-Nové Košariská.

Protokol napísaný na žandárskej stanici. s Jozefom D., predtým trafikantom v meste Komárno, ktorý vypovedal, ako maďarské obyvateľstvo prepadáva občanov slovenskej národnosti. V atmosfére násilia bol prinútený podpísať vyhlásenie o dobrovoľnom vysťahovaní sa na Slovensko.

Protokol

Jozef D. udal:

Po obsadení mesta maďarským vojskom miestni maďarskí obyvatelia mesta Komárno chytali obyvateľov slovenskej národnosti a bili ich. Tak prišlo k tomu, že aj mňa zbili. Na deň sa presne nepamätám. Prípád som udal tamojšej maďarskej polícii, kde mi bolo povedané, že keby som bol ušiel z Komárna, by ma neboli vybili. Potom som sa dostavil na vojenské veliteľstvo v Komárne, kde mi dali podpísať jeden spis, kde stojí, že dobrovoľne opúšťam mesto Komárno a odídem do ČSR. Dňa 20. 11. 1938 som opustil terajšie Maďarsko a cez hranice nás previedli pri kolónii Alžbetin dvor (*Miloslavov*).

Následkom vyhostenia z Komárna som bol nútený predať moju trafiku pod cenu za 2000 Kč.

Zanechal som však v Komárne obytný dom aj s celým zariadením v cene 40 000 Kč.

Horeuvedeným spôsobom bolo spáchané násilie proti mojej osobe miestnymi maďarskými občanmi.

Protokol po spísaní bol prečítaný.

Svedkovia:

Strážmajster Viola, v. r.

Strážmajster Veis, v. r.

Jozef D., v. r.

SNA, KÚ, kr. 256, f. 71527/38 prez., bez č.

21. november 1938, Krupina.

Zápisnica napísaná na okresnom úrade s Jánom M., predtým roľníkom v obci Demandice, ktorý vypovedal o okolnostiach vyhostenia celej rodiny a viacerých Slovákov z Maďarskom okupovaného územia.

Zápisnica

Ján M., ktorý sa bez predvolania dostavil na tunajší úrad, vypovedá nasledovne:

V roku 1931 som sa priženil do Demandíc, okres Krupina, kde moja manželka vlastnila 5 honov poľa. Pole zdedila po svojom otcovi Jánovi M., ktorý zase tento majetok kúpil ešte v roku 1921 z voľnej ruky od veľkostatkára K. Hneď po svojom príchode do Demandíc kúpil

som si dom od Martina B., za ktorý som zaplatil 4 200. Kč. Od roku 1931 som nepretržite býval v Demandiciach, kde som pracoval na svojom majetku a popri tom vo voľnom čase, keď som na poli nemal prácu, pracoval som u rôznych firiem ako príležitostný robotník.

Dňa 21. 9. 1938 som narukoval k SOŠ¹, kde som konal službu až do 4. 11. 1938.

Po obsadení Demandíc maďarským vojskom zostal som aj s mojou rodinou v Demandiciach. Prvé dni po obsadení si nás Slovákov nikto nevšimal. Až večer 15. 11. miestni obyvatelia začali proti Slovákom demonštrovať. Najmä však demonštrovali proti tým, ktorí boli v oddieloch SOŠ. Kričali: „Von so Slovákmí a von so židmi.“ Po týchto demonštráciách prišli četníci a z každej slovenskej rodiny zobrali jedného chlapa, ktorých zatvorili na četnickej stanici do chlievov, kde predtým naši četníci držali prasce a sliepky. Ešte toho večera chodili četníci a vojaci a aj niektorí miestni obyvatelia po našich rodinách a vyzývali naše manželky, aby si každá zbalila svoje veci, ktoré si chcú zobrať, lebo do 8. hodiny rannej musia opustiť Maďarsko a budú vyvezené na slovenskú hranicu. Ráno sme všetci Slováci museli zapriať do vozov, na ktoré nás naložili a odviezli do Levíc. Z Levíc nás potom zaviezli na maďarskú hranicu, kde nás odovzdali česko-slovenskej finančnej stráži. So mnou boli vyvezení ešte títo Slováci: Martin K. s rodinou, Juraj K. s rodinou, Martin B., Jozef Š., Juraj V. a jeho švagor K., Ján U. s rodinou, Ludevít K., Jozef F., Juraj Č., Juraj K., František L., manželka Jozefa B. (manžel už predtým utiekol na Slovensko), Jozef B., Z. a Štefan Š., príslušník nemeckej národnosti, ktorý bol tiež členom SOŠ.

V Demandiciach mi zostal dom v hodnote 4 200 Kč, 5 honov poľa v hodnote 30 000 Kč, 1 krava v hodnote 2 500 Kč, 4 ošípané v hodnote 1 500 Kč, nábytok v hodnote 500 Kč, kuchynské náčinie v hodnote 300 Kč, šatstvo pre mňa, pre ženu a deti v hodnote 1 000 Kč, obilie, múka a iné životné potreby v hodnote 900 Kč, drevo v hodnote 300 Kč, krmivo a stelivo pre kravu a ošípané v hodnote 400 Kč, asi 200 kusov starších dosák v hodnote 200 Kč, víno v dvoch sudoch asi 80 litrov v hodnote 240 Kč a rôzne iné drobnosti v hodnote 200 Kč. Všetky uvedené veci som pri mojom odchode nechal v mojom dome v Demandiciach. Nevieam, čo sa po mojom odchode s nimi dialo.

So mnou z Demandíc bolo vyvezených veľa Slovákov, ktorí sú domovským právom príslušní do Demandíc, avšak boli členovia SOŠ, a preto boli vypovedaní z Maďarska.

Zápisnica prečítaná a podpísaná.

Okresný náčelník:

Podpis, v. r.

Zapisovateľ:

Podpis, v. r.

Vypočutý:

Ján M., v. r.

¹ Pozri dok. č. 4